

Kontrakt for Virum Sorgenfri netværk

Kontrakten er 2-årig, træder i kraft 1. maj 2017, og er gældende for aktivitetsårene 2017-2019

Kontrakten er dynamisk og evalueres løbende i netværket. Kontraktens indhold og forpligtelse tager afsæt i Model for forpligtende netværksledelse på dagtilbudsområdet, vedtaget i Børne- og Ungdomsudvalget i juni 2012, revideret 1. januar 2015. Kontrakten fungerer for alle dagtilbud i netværket

1. Netværkskoordinator

Netværkskoordinatoren vælges for en toårig periode, med udgangspunkt i de fastlagte opgaver og profil for netværkskoordinatoren. Netværkskoordinatoren vælges for 2 år af gangen, og følger ikrafttrædelsen for kontrakten. Der er valg ved ikrafttrædelse af kontrakten og netværkskoordinatoren kan genvælges.

- Netværkskoordinator for perioden 2017-2019 er Mette Hoby - Spurvehuset.
- Suppleant for netværkskoordinator for perioden 2017-2019 er Anette Bindel- Humlehuset.

2. Øvrige ansvarlige

Nedenstående opgaver i netværkene deles blandt medlemmerne, hvor enkelte ledere udnævnes som ansvarlige for udvalg.

Medlemmerne vælges for 2 år af gangen, og følger kontrakten.

Ansvarlig for It, Natur, Kvalitet og Sprog har samtidigt et særligt ansvar for egne tovholdergrupper i netværket.

Ansvarlig for	Navn	Suppleant
Økonomiansvarlig	Mette Zander, Fuglsang	Helle Olesen
Inklusionsansvarlig	Mette Hoby, Spurvehuset	Mette Zander
It- ansvarlig	Hanne Jenne, Kaplegården	Mette Zander
Naturansvarlig	Helle Olesen, Børnereden	Hanne Jenne
Kvalitetsansvarlig	Marianne Mikkelsen, Mælkevejen.	Mette Zander
Sprogansvarlig	Anette Bindel, Humlehuset	Marianne Mikkelsen

3. Værdier og visioner for samarbejdet

Netværket arbejder ud fra følgende værdier og visioner:

Virum-Sorgenfri Netværk vil i 2017-2019 arbejde ud fra følgende værdier og visioner:

- Vi møder hinanden professionelt, med nysgerrighed og respekt, i et miljø der fordrer videndeling og tillid.
- Vi prioriterer helhedstænkning, hvor der er plads til beslutningsdygtige udvalg og grupper.
- Vi trækker loyalt overfor beslutninger truffet i netværket, og giver plads til at tage chancer.

Vi har plads til at gøre os egne og fælles erfaringer.

4. Indsatsområder

Beskrivelse af hvordan netværket vil arbejde med:

- Center for uddannelse og pædagogik – fokusområder fra årsaftalen

For året 2017-2019

- Netværkets egne indsatsområder og projekter:
  1. Inklusionspuljen: VSN, udvikling og fortsat implementering af aktionslæring som metode, med fokus på observation af og feedback af pædagogisk praksis. Et udviklingsforløb for ledere og medarbejdere, planlagt sammen med Alice Darville (udviklingskonsulent) og Ulla Nedergaard (Marte Meo supervisor), vinter 2016/forår 2017. (se bilag 1)
  2. Naturpuljen: VSN, opfølgning og fortsat implementering af ”science i børnehøjde”. Forløb for medarbejdere planlægges i samarbejde med lektor ved UCC Thorleif Frøkjær og Experimentariet, forår 2017 – 2019. (se bilag 2)

5. Fælles læreplansmål

Vi har i 2017-2019 valgt at fokusere på natur og naturfænomener, og særligt science pædagogik, i VSN kalder vi det ”science i børnehøjde”, som sammenhæng til de nye styrkede læreplanstemaer og naturfagsstrategien fra Center for uddannelse og pædagogik kvalitetsguiden.

6. Opgaver

Opgaver rettet mod netværkets medlemmer

Nedenfor angives handlingsplan, ansvarlige og tidsplan, og opgaver i relation til netværkets egne medlemmer

1. Aftale **fælles initiativer for ledelsesudvikling**, læring, sparring, supervision og support mv.

Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan:

- Vi afsætter, på linje med de øvrige år, 10.000 kr. per dagtilbud til ledelsesudvikling. De anvendes eksempelvis på foredrag, konferencer m.v.
- Både ledere og souschefer følger i 2017 kompetenceudviklingsforløb fra CUP om læringsledelse.

I efteråret 2016 afholdt netværket et fyraftensmøde sammen med Stine Elverkilde og Sanne Clement, der tog afsæt i kvalitetsparameteret og CUP's indsatsområde ”forældreinddragelse og forældresamarbejde” De enkelte huse har med dette afsæt valgt at indsamle data til brug i souschefernes uddannelsesforløb.

I efteråret 2017 er der planlagt en fælles leder/souschef dag i netværket. Her vil Line Ammark fra Metropol der også er ansvarlig for lederens kompetenceudviklingsforløb, stå for en proces, der skal skabe sammenhæng imellem de to kompetence udviklingsforløb.

2. Bidrage til **gensidig løsning af hinandens ledelsesudfordringer**, herunder påtage sig hjælpelederrolle, mentorrolle mv.

Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan:

- Gensidig sparring og supervision, ad hoc-grupper, til hjælp ved sygdom og vanskelige situationer. Vi påtager os konkrete opgaver for hinanden, når det er nødvendigt. Vi er opmærksomme på, at netværket har været udfordret i 2015-2017 på flere områder, og der derfor også er en grænse for den gensidige opgaveløsning. CUP er orienteret om dette, og der har været tilknyttet en coach i efteråret 2016-foråret 2017.

Opgaver rettet mod netværkets egne dagtilbud

Nedenfor angives handleplan, ansvarlige og tidsplan for opgaver i relation til netværkets egne medlemmer.

1. Aftale **fælles indsatser/initiativer i kontrakten** og sammen følge op vedr. børnemiljøvurderinger, læreplaner og kvalitetsrapporter.
Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan:
  - Når der er foretaget kvalitetsmålinger i ugerne 41-44, 2017, ved hjælp af LLMV, BTU og trivselsmåling fra Rambøll, vil netværket yde feedback og sparring på resultaterne først på ledelsesniveau, og derudfra planlægge eventuelle handleplaner i fællesskab, enten på netværksniveau, eller om nødvendigt i det enkelte dagtilbud.
2. Hvert år at defineres mindst ét **fælles pædagogisk projekt / indsatsområde**, som alle dagtilbuddene i netværket samarbejder om.
Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan:
  - Se natur og inklusionsprojekt pkt. 4
3. Etablere fælles opgaveløsning (ressourcedeling, planlægning og ledelse), vedr. **Naturpuljen**.
Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan:
  - Se natur og inklusionsprojekt pkt. 4
4. Etablere fælles opgaveløsning (ressourcedeling, planlægning og ledelse), vedr. **Inklusionspuljen**.
Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan:
  - Se bilag 2, der indeholder den foreløbige procesplan for projekt ”Science i børnehøjde”, i samarbejde med Thorleif Frøkjær.
5. Etablere fælles opgaveløsning (ressourcedeling, planlægning og ledelse), vedr. **Personaleudvikling**.
Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan:

- Alle medarbejdere deltager i fyraftensmøder i foråret 2017 med Ulla Nedergaard og Alice Darville. Oplægget omhandler den aktuelle forskning om observation og feedback, samt viden om anvendelsen af videoklip, i en Marte Meo-kontekst. Efterfølgende har alle pædagoger i de 7 dagtilbud fået sparring af tre omgange, på optagelser af pædagogisk praksis i eget dagtilbud, ved Alice Darville. Forløbet understøtter aktionslæring som metode. I 2. halvår 2017 evalueres kompetenceudviklingsforløbet i samarbejde med Alice Darville, der blandt andet indsamler data ved hjælp af spørgeskemaer personalet.
  - Alle netværkets dagtilbud har haft sprogtovholdere på kursusforløb, planlagt af CUP i foråret 2017
  - Alle netværkets medlemmer deltager efteråret 2017, i teoretisk kickoff vedr. projektet ”Science i børnehøjde” se vedlagte bilag 2.
6. Fælles **økonomi-opfølgning** hvert 3. måned, samt iværksætte nødvendige initiativer i forlængelse heraf.
Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan:
- Det er aftalt at vi fortsat ønsker at gennemgå netværkets økonomirapporter, men også øve os i, at dykke dybere ned i de enkelte konti, og samarbejde yderligere om hvordan man kan styre forbruget.
7. Fælles **bidrag til kapacitets- og visitationsarbejdet**,
Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan:
- Alle er forpligtet til at følge med i Prokap. Vi betragter visitering som et fælles anliggende. Vi vil i 2017-2019 arbejde for yderligere dialog, eventuelle kvartalsvise møder med CUP og pladsanvisningen, vedr. kapacitet og visitering.
8. Sikre **samarbejde om personaleledelsen**, herunder udlån af personale, udvikle og dele specialisering af ressourcer, dele personaleressourcer, fx vikarer, administrative medarbejdere.
Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan:
- Der er i netværket mulighed for udlån og fælles videndeling fra:

SAL tovholdere
 Sprogtovholdere
 Sorgpilot
 Projektleder
 Pædagog
 Naturpædagog
 Motorikpædagog
 Stressvejleder
 AL tovholdere
 It tovholdere
 Deling af vikarer

Netværket deler ud over disse ovenstående, ofte materiel og udstyr der kan anvendes ved projekter.

Opgaver rettet mod dagtilbudsområdet og kommunen

Nedenfor angives handlingsplan, ansvarlige og tidsplan for opgaver i relation til dagtilbudsområdet og kommunen.

1. **Samarbejde med andre aktører**, herunder (daginstitutioner, skoler, sundhedsplejersker, dagplejere, rådgivere mv.)
Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan
  - Vi vil i perioden fortsætte et konstruktivt samarbejde med CSI, idet netværket er en del af et udviklingsprojekt, baseret på Borås modellen.
2. **Repræsentere sig i fællesskab i centrale fora** i relation til Center for Uddannelse og Pædagogik og resten af kommunen (fx Pædagogisk Forum)
Handlingsplan, Ansvarlige og tidsplan
  - Vi ønsker, så vidt muligt, at sikre repræsentation fra VSN, i styregrupper og udvalg
  - Det er det enkelte medlems ansvar, at holde sig politisk orienteret, så vi har forståelse for det strategiske samarbejde.
  - Det er netværkets medlemmers ansvar, at klæde netværkskoordinatoren på, til at tale på netværkets vegne.
  - Vi vil, i VSN, gerne bidrage til udviklingen af de eksisterende strategier og udvalg, samt være en del af at sikre både udvalgs og strategiers kan operationaliseres. Eksempelvis: Naturfagsstrategien, 0-6 års strategien, IT strategien, arbejdet med dataindsamling og anvendelsen af denne.

7. Tovholdergrupper i netværket

Hvert dagtilbud skal udpege tovholdere for, SAL og AL, herunder anføres hvem der er ansvarlig for disse tovholdergrupper i netværket:

1. SAL: Anette Bindel er ansvarlig for SAL-tovholderne i netværket, men den daglige opgave er uddelegeret til souschefgruppen, som tovholdere for de enkelte dagtilbuds SAL-tovholdere.
2. AL: Hanne Jenne fra Kaplegården er ledernetværkets ansvarlige for AL-tovholderne, men den daglige opgave er uddelegeret til souschefgruppen, som tovholdere på aktionslæring.
3. IT: Hanne Jenne er ansvarlig for, som den IT-ansvarlige leder, at indkalde de enkelte dagtilbuds IT-tovholdere, når det er relevant.
4. Sprog: Anette Bindel er som sprogansvarlig leder ansvarlig for at indkalde de enkelte dagtilbuds sprog-tovholdere, når det er relevant.

UDVIKLINGSFORLØB VSN NETVÆRK

FORÅR 2017

I Virum Sorgenfri Netværk er der ønske om et kompetenceløft omkring observation og feedback af pædagogisk praksis. Dette ønske skal ses, dels som en del af den kommunale vision om udvikling af inkluderende læringsmiljøer og dels som en vision om at blive endnu skarpere i arbejdet med aktionslæring som metode.

Det kommende udviklingsforløb i foråret 2017 er designet ud fra disse ønsker.

Målet med udviklingsforløbet er at alle medarbejdere i VSN:

- Får viden om forskning omkring observation og feedback.
- Får kendskab til og afprøvet Marte Meo forløb.
- Får opstillet klare rammer for observation og feedback herunder etiske spilleregler.
- Får præsenteret en skabelon til observation og analyse.
- Får afprøvet digital observation i en struktureret og ustruktureret situation (10 – 15 minutters varighed).
- Får redskaber til at analysere videooptagelser af pædagogisk praksis.

Udviklingsforløbet indledes med fælles fagligt kick-off med Ulla Nedergård; Marte Meo supervisor og Alice Darville; udviklingskonsulent. Se invitation næste side.

Herefter følger arbejdet med korte videooptagelser fra praksis, samt tre sparringsrunder hvor Alice Darville vil hjælpe med analyse og feedback af video, på et struktureret sparringsmøde. Udviklingsforløbet afsluttes med en fælles videndelingsaften på tværs af alle husene i VSN, samt en evaluering af deltagernes udbytte.

Din forberedelse

Til den faglige kick-off og til de tre sparringsrunder, skal **ALLE** medbringe dias i udprintet form (gerne flere dias på samme side) samt skriveredskab.

Oplæg om observation og feedback af pædagogisk praksis

Kære alle i Virum Sorgenfri Netværk

Velkommen til Kick-off oplæg i Virum Hallen: Torsdag den 12. januar (børnehaver) og torsdag 19. januar (vuggestuer) kl. 17.00 – 20.00.

Der vil blive serveret en sandwich og en vand.

Oplægsholder: Ulla Nedergaard, læringskonsulent og Marte Meo supervisor.

Marte Meo handler om at udvikle det gode samspil. At skabe endnu mere bevidsthed om, hvordan vi med vores kommunikation kan understøtte børns trivsel og læring.

Oplægget rummer viden fra den aktuelle forskning om observation og feedback og videoklip fra et Marte Meo forløb.

Vi skal drøfte erfaringer med observation og feedback. I skal også formulere et spørgsmål, som I skal arbejde videre med i praksis.

Program

1. Program og præsentation
Forløbets formål og indhold
Forventningsafstemning
2. Oplæg og drøftelse:
Hvad er Marte Meo?
Hvorfor og hvordan kan vi observere?
Hvad er et godt videoklip?
Hvordan kan vi analysere praksis?
Hvordan giver vi bedst feedback?
3. Eksempler på videoklip og analyse.
4. Udveksling af gode erfaringer, refleksion over kommende arbejdsfokus og formulering af spørgsmål.

Med venlig hilsen Ulla Nedergaard og Alice Darville.

Bilag 2.

Thorleif Frøkjær

SCIENCE I BØRNEHØJDE – i Virum-Sorgenfri-Netværk (VSN)

*fokus på udvikling af en science kultur

To centrale spørgsmål:

*hvordan møder børnene naturen og naturvidenskaben – og hvad lærer de?

*hvordan skaber pædagogerne en læringskultur med fokus på science?

Forløbet gennemføres med aktionslæring som didaktisk metode:

Aktionslæring er en metode, der anvendes til at udvikle praksis ved kontinuerligt at eksperimentere med og reflektere over praksis. Der tages udgangspunkt i de erfaringer, medarbejderne allerede har, og ved i fællesskab ”at undre sig”, planlægges aktioner, som eksempler på eksperimenter i egen praksis. Således bliver medarbejderne ”forskere i egen praksis”. Konkret vil det betyde at de deltagende medarbejdere undervejs i forløbet involverer kolleger i institutionerne i *science-eksperimenter*, som dokumenteres – og drøftes ud fra de formulerede hypoteser. På *vidensdagene* gennemføres didaktisk reflekterende samtaler, som metode til bearbejdning af erfaringerne og planlægning af ny forbedret praksis.

Et science-aktionslæringsforløb:

Fem faser i aktionslæring

- Formulering af en science-didaktisk problemstilling
- Iværksættelse af science-aktioner
- Observation af aktionerne og dokumentation af praksis – ex. læringshistorier/videoobs.
- Gennemføre didaktiske reflekterende samtaler
- Bearbejdning af erfaringer og iværksættelse af ny aktion

Efterår 2017: (revideret 13.6.2017)

Intro for alle medarbejdere – 2 hold en aften hver

*Kick-off d.5.sept. 2017 – kl. 17.15-20.15 i Virumhallen

Villa Furesø, Mælkevejen, Humlehuset og Kaplegården

*Kick-off d.11.sept. 2017 – kl. 17.15-20.15 på Lyngby stadion mødelokale 1+2

Spurvehuset, Fuglsang og Børnereden

*NB: Naturvidenskabsugen – uge 39.....

Pædagogiske lørdage:

*11.nov. 2017 på Lyngby stadion - kl. 9.00-15.00 i forhallen

Villa Furesø, Humlehuset, Mælkevejen og Kaplegården

*25.nov. 2017 i Virumhallen – kl. 9.00-15.00

Spurvehuset, Fuglsang og Børnereden

*NB: Jule-science.....

Science-inspiration i praksis – 2018:

**"Den lille by" – Experimentariet...? – januar/februar 2018...

Forår 2018:

*start uge 10/11...etablering af science-netværk...

*To gange 10 science-piloter i to forløb...

Til drøftelse:

Forløb for "science piloter"- start forår 2018:

Fase 1: Vidensdag – 2/3 medarbejdere fra hver institution/science-piloter

Fase 2: Feltarbejde – science-eksperimenter gennemføres i institutionerne – og dokumenteres

Fase 3: Netværksdag – science-piloterne deltager i et halvdags forløb

*gennemførte aktioner formidles via dokumentation – plan for forbedret praksis

Fase 4: Vidensdag – aktionerne bearbejdes med didaktisk reflekterende samtaler som metode

*hvad ved vi nu om vores læringskultur med fokus på en science-didaktisk praksis?

*hvilke aktioner skal gennemføres i 2018/2019.....

Efterår 2018/2019: - et nyt modelforløb gennemføres - vekslende mellem vidensdage, feltarbejde og netværksarbejde – nu med tilknyttet vejleder/inspiration...ekskursioner

Litteratur:

Broström, Stig & Frøkjær, Thorleif (2015). *Science i dagtilbud – børn og pædagoger undersøger naturens lovmæssigheder*. Aarhus. Pædagogisk Forum.